

Hodnocení
diplomové práce Kateřiny Novotné
Spolupracující obviněný

Diplomová práce o rozsahu 67 stran vlastního textu je zpracována na aktuální téma. Institut spolupracujícího obviněného zavedl trestní zákoník z roku 2009 a navazující novela provedená zákonem č. 41/2000 Sb. Další úpravu tohoto institutu přinesla novela trestního řádu provedená zákonem č. 293/2012 Sb., účinná od 1. 9. 2012. V trestním řádu je tento institut obsažen v ustanovení § 178a, hmotně právní důsledky potom v několika ustanoveních trestního zákoníku.

Je ovšem třeba uvést, že v České republice za posledních několik desetiletí došlo k řadě více či méně kvalitních zpracování jednotlivých prvků trestního procesu z prostředí common law do našeho systému kontinentálního práva, ovšem ne vždy na základě důkladné analýzy komplexního odvětví práva a jeho praktických dopadů, ale spíše nahodile a pragmaticky, což v důsledku vede k aplikačním potížím než očekávaným výhodám. Takovým institutem je typicky institut spolupracujícího obviněného.

Diplomantka si za cíl své práce stanovila popsat účinnou právní úpravu spolupracujícího obviněného a jeho aplikaci při potírání organizovaného zločinu. Podle mého názoru se diplomantce podařilo stanovený cíl splnit a diplomová práce má velmi pěknou odbornou i literární úroveň.

Práce se postavena na logické osnově, ve které autorka postupně pojednává o genezi tohoto pojmu a srovnává jej s institutem korunního svědka a různými ekvivalenty podobných institutů, dále pojednává o modifikaci obsahu jednotlivých základních zásad trestního řízení dotčených institutem spolupracujícího obviněného a o odklonech v trestním řízení. Třetí kapitola nese název „Organizovaný zločin“ a autorka v něm zařazuje tento institut k jiným prostředkům sloužícím k omezování organizované kriminality. Ve čtvrté kapitole autorka rozebírá především platnou a účinnou současnou právní úpravu spolupracujícího obviněného. Diplomovou práci uzavírá rozbořem dvou případových studií, ve kterých se institut spolupracujícího obviněného uplatnil. Práci uzavírá stručným shrnutím toho, o čem psala v předchozích částech své práce.

Diplomová práce se opírá o standardní okruh literárních pramenů, s kterými diplomantka pracovala korektně a kreativně.

Výklad autorky je dostatečně podrobný a současně obecně srozumitelný. Jednotlivé podmínky aplikace i širší kriminologické souvislosti jsou pěkně rozebrány.

Samostatnost zpracování tohoto obtížného tématu se projevuje zejména v kritickém hodnocení platné právní úpravy, která umožňuje například použití jedné a téže osoby jako spolupracujícího obviněného – „recidivistu“, tj. v různých kauzách. Zde, jak správně autorka uvádí, by měl platit princip „jednou a dost.“ Také další návrhy de lege ferenda považuji za správné a náležitě odůvodněné.

Zejména oceňuji její návrh na širší ingerenci soudu do samotného označení určité osoby za spolupracujícího obviněného a použití tohoto institutu. K této otázce bude vhodné vyjádřit se při ústní obhajobě.

Závěrem shrnuji: Diplomová práce Kateřiny Novotné je plně způsobilým předmětem ústní obhajoby.

Otázka k obhajobě: Spolupracující obviněný v českém trestním právu – možnosti jeho vystoupení v různých kauzách.

Hodnocení: výborně

V Praze 1. 3. 2018

prof. JUDr. Jiří Jelínek, CSc.,